

Velsen, Beverwijk en Heemskerk - 2019

MRA-AGENDA van de IJmond

Met deze MRA-agenda zetten we als IJmond de punten op een rij die we belangrijk vinden in het samenwerkingsverband van de Metropoolregio Amsterdam (MRA). Dat doen we door aan te geven wat de deelregio IJmond is, wat de IJmond bijdraagt op MRA-schaal en wat de IJmond vraagt aan de MRA-partners en het MRA-samenwerkingsverband. Met deze MRA-agenda van de IJmond in de hand kunnen we gericht onze speerpunten inbrengen aan de diverse tafels van de MRA.

De
MRA-AGENDA
van de IJmond
in 3 stappen

- Wat zijn we?
- Wat hebben we te bieden?
- Wat helpt ons?

Dit is een gezamenlijke uitgave van de gemeenten Beverwijk, Heemskerk en Velsen. Mei 2019

gemeente
beverwijk

Wat zijn we?

Identiteit van de IJmond

In vogelvlucht:

• *Verscheidenheid aan woonkwaliteiten*

De IJmond kent een grote verscheidenheid aan woonmilieus. Van stedelijk tot dorps en groen wonen, van betaalbaar tot duur en alles daar tussenin. Kenmerken zijn kleinschaligheid, nabijheid van groen en landschap, werk en voorzieningen, en betaalbaarheid.

Met deze woonmilieus in de IJmond op korte afstand van woon/werklocaties in de MRA wordt voorzien in de behoefte van onder andere hoogopgeleide medewerkers.

• *Landschap, natuur en groen zorgen voor rust op de westflank van de MRA*

De IJmond kenmerkt zich door de kust, duinen, een groene zone met buitenplaatsen aan de westkant, polders en de recreatiegebieden Spaarnwoude, de Stelling van Amsterdam en “Tussen IJ en Z” aan de oostzijde. Het landschap en groen zijn waardevolle onderdelen van het leefklimaat van de MRA.

• *Uitgelezen kansen voor offshore wind en waterstofcluster*

Door de ligging aan zee en de monding van het Noordzeekanaal heeft de IJmond een unieke positie. Het gaat dan om de bouw en onderhoud van windturbines op zee, de aanlanding van elektriciteitskabels vanuit die windmolenparken op zee, de benutting van de duurzame energie voor waterstofproductie en het gebruik hiervan door de nabijgelegen maakindustrie. De IJmond is het knooppunt van de energietransitie in de MRA.

• *Techport als ‘slimme werkplaats’ van de MRA*

Het cluster maakindustrie is onderscheidend voor de IJmond in de MRA. Binnen Techport werken bedrijfsleven, onderzoek en onderwijs en overheid samen om innovatie te stimuleren, de aansluiting tussen vraag naar (bijscholing van) technisch personeel en opleidingen te versterken, en de keuze voor technisch onderwijs te stimuleren. Belangrijke rol daarbij spelen de ontwikkelingen in zaken als ICT, ‘big data’ en ‘smart industries’ en ‘smart maintenance’.

• *Iedereen doet mee*

Voor de IJmond is het belangrijk dat iedereen mee kan doen. Werk is daarbij van cruciaal belang. Als slimme werkplaats van de MRA weet de IJmond hoe belangrijk scholing en opleiding daarbij is. Vandaar ook dat met bijvoorbeeld Techport volop wordt ingezet op voldoende en geschoold technisch personeel voor banen in techniek.

• *Tuinbouw van wereldfaam*

De Heemskerkse tuinbouw neemt een unieke positie in binnen de provincie Noord-Holland en de MRA Agri & Food. Het betreft hier één van de vijf tuinbouwconcentratiegebieden in

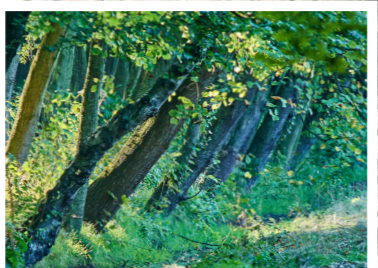
Nederland. In landschappelijk opzicht vormt dit gebied een waardevolle overgang van duinen naar droogmakerij en het fungeert als een groene buffer tussen de mooie woongebieden en industriële activiteiten langs het Noordzeekanaal. In het gebied is sprake van een hoge concentratie van innovatieve tuinbouw en sierteelt, en daarmee levert het een belangrijke bijdrage aan de werkgelegenheid.

• *Recreatie en toerisme met metropolitaan karakter*

De inbedding in fraaie landschappen van kust, duinen, binnenduintrand, recreatiegebied en landgoederenzone zorgt voor recreatie en toerisme met karakter. Zo heeft de IJmond verschillende stranden met elk specifieke karakteristieken en kwaliteiten. Jaarlijks meren er zo’n 50 cruiseschepen aan in de IJmondhaven. De Bazaar in Beverwijk is een landelijke trekpleister, en de vrijdagmarkt van Heemskerk is één van de aantrekkelijkste markten van Nederland. De IJmond heeft een grote verscheidenheid aan evenementen, zoals het Young Art Festival, Sail In, Dance Valley en Dutch Valley, en de Strong Viking Run en de Christmas Fair.

• *Goede bereikbaarheid als randvoorwaarde*

Door de goede bereikbaarheid van de IJmond via de A9 en A22, de N208, N246 en N202, het spoor, de havens en het Noordzeekanaal is de IJmond een belangrijk logistiek transitiepunt geworden. De bereikbaarheid staat echter onder druk en is ook kwetsbaar. Denk aan de vertragings op de A9-corridor tussen Alkmaar en Badhoevedorp, de vertragings op de A22 en de bereikbaarheid van Haarlem/Amsterdam en Velsen/IJmuiden, de tunnels onder en de ponten over het Noordzeekanaal. De bereikbaarheid van de IJmond verdient meer aandacht en investeringen, waarbij het openbaar vervoer en fietsnetwerken niet mogen worden vergeten.

De IJmond heeft 150 duizend inwoners, herbergt 70 duizend arbeidsplaatsen en biedt recreatiemogelijkheden aan honderdduizenden toeristen en recreanten. Het is de nautische toegangspoort tot de Metropoolregio Amsterdam (MRA). Haven, sluisen, maakindustrie en logistiek vormen letterlijk en figuurlijk het economische hart van de IJmond, ingebed in fraaie landschappen van kust, duinen, Recreatiepark (Spaarnwoude), Nationaal park (Zuid-Kennemerland) en landgoederenzone, met daarin een verscheidenheid aan woonmilieus die voor MRA-begrippen bijzonder is.

Wat hebben we te bieden?

Onze bijdrage op MRA-schaal

Knooppunt voor energietransitie

- De IJmond is dé uitvalsbasis voor de offshore wind. De nabijheid van bestaande en nog te bouwen windmolenparken op zee en de open zeehavens maken dat de IJmond een uitgelezen positie heeft voor de bouw en het onderhoud van windturbines.
- De aanlanding van de op zee geproduceerde energie wordt in de IJmond gerealiseerd. De IJmond is de ‘groene stekker’ van de MRA. Dit biedt kansen voor directe koppeling met grote energiegebruikers en bedrijven in de maakindustrie in de MRA, zoals Tata Steel, die misschien rechtstreeks vanaf de windparken op zee gevoed kunnen worden. Daarnaast vormt de IJmond ook het ‘stopcontact’ voor wind op zee. Dit brengt extra ruimtelijke vraagstukken met zich mee.
- De IJmond is een strategisch gelegen locatie voor een waterstof-hub; het omzetten en opslaan van duurzame energie uit wind in waterstof, zodat de energie vervolgens voor diverse nuttige doeleinden kan worden ingezet. Ook voor de productie van energie uit water is de IJmond strategisch gelegen bij de monding in zee van het Noordzeekanaal.
- Met deze kansen en strategische ligging heeft de IJmond een cruciale rol in de MRA voor de transitie van fossiele naar duurzame energiebronnen.

Slimme werkplaats

- Het belang en de drijvende kracht van de (maak)industrie voor de economie en andere sectoren, zoals (financiële) dienstverlening, is met de afgelopen crisis voor iedereen duidelijk. De IJmond is de slimme werkplaats van de MRA. Het speelveld is Nederland, Europa en de wereld.
- De maakindustrie in de IJmond innoveert sterk en biedt veel toegevoegde waarde. Tegelijkertijd zet die industrie zichtbaar stappen die zorgen voor een schonere productie en daarmee het vergroten van de leefbaarheid.
- Met Techport (bedrijfsleven-onderzoek&onderwijs-overheid) lopen we voorop in de slag naar ‘smart industries’; het benutten van ICT en big data. Er zijn belangrijke connecties met andere plekken en clusters in de MRA, zoals het Sciencepark in Amsterdam.

Bijzondere woonmilieus

- De IJmond biedt een grote verscheidenheid aan woonmilieus die van bijzondere toegevoegde waarde zijn voor de vraag in de MRA. Van wonen in het groen en dorps wonen tot stedelijk wonen. Het bijzondere karakter

van de woonmilieus in de IJmond zit bijvoorbeeld in de betaalbaarheid, de ligging in en nabij groen, open landschap en de kust en de goed te bereiken voorzieningen in de IJmond zelf en daarbuiten.

- Door de ligging aan duinen en binnenduintrand heeft de IJmond uitzonderlijk hoogwaardige groene woonmilieus. Denk bij deze voor de MRA aanvullende woonmilieus bijvoorbeeld aan de landgoederen in Heemskerk en de groene woonmilieus van Santpoort-Zuid.
- De IJmond wil tenminste voldoen aan de woningbehoefte in de regio en intensiveert hiertoe de woningbouw. De gemeenten willen zich ook inspannen om de druk op de woningmarkt in de regio te verlagen. Onder andere door extra woningen te bouwen binnen de beperkte mogelijkheden die er zijn. Een gezonde woningmarkt is ook een succesfactor voor de economische activiteiten in de regio.

Unieke landschappen

- De IJmond ligt aan de Noordzeekust en is ingebed in fraaie landschappen van kust, duinen, binnenduintrand en landgoederenzone. Deze landschappen – en de zones van rust die ze meebrengen – in de westflank zijn onderscheidend in de MRA. Zo is het nationaal park Zuid-Kennemerland het enige nationale park in de MRA.
- Met al deze verschillende landschappen is de IJmond een regio waar het goed wonen en ontspannen is.
- De IJmond heeft verschillende stranden met elk specifieke karakteristieken en kwaliteiten. Van rustig in Heemskerk tot sportief in Wijk aan Zee en Velsen.

Wat helpt ons?

Wat vragen we aan onze MRA-partners

Het helpt ons als MRA-partners onze bijdrage op MRA-schaal zien, en de punten steunen waarop wij ons verder willen versterken en ontwikkelen:

Ontwikkelingen knooppunt van energietransitie

In de IJmond komen ontwikkelingen op het vlak van energietransitie bij elkaar. Het gaat dan om de offshore wind; bouw en onderhoud van windmolenparken op zee (Nederlandse en Britse), waterstof; aanlanding van de energiekabel van zee op land, omzetten van duurzame (wind)energie in een vorm die op andere tijden en locaties te benutten is. Om de potenties van dit knooppunt van energietransitie in de MRA ten volle te benutten moeten we dit op de MRA agenda zetten en lobby-kracht benutten. Met steun van de nationale overheid en EU kunnen we dit gezamenlijk tot volle wasdom brengen. Eerste voorbeeld daarvan is de aanleg van een investering in de Energiehaven.

Versterken Techport

De maakindustrie maakt een slag naar ‘smart industries’, met innovaties en het benutten van ICT en big data. Dit vraagt om meer samenwerking rondom innovatie en –naast voldoende technisch personeel– ook om ander type personeel. Met het samenwerkingsverband Techport – een trippl helix van bedrijfsleven, onderwijs en onderzoek en overheid – zijn in de afgelopen periode belangrijke stappen gezet in zowel het faciliteren en bevorderen van innovatie als in het matchen van het opleiden van en de vraag naar technisch personeel. Mooi voorbeeld daarvan is het fieldlab, waarin onderwijs, innovatie en ondernemen samenkomt. We werken aan een Techport Center om een plek te maken waarin dit alles kan samenkomen. De samenwerking met Sciencepark Amsterdam is een goed voorbeeld van de nauwe banden tussen bedrijven uit verschillende sectoren en kennisinstellingen. We willen hier nog meer uthalen, en daarvoor moeten relaties tussen bedrijven onderling en met kennis- en onderwijsinstellingen in de MRA worden versterkt en uitgebreid.

Versterken recreatie en toerisme in de IJmond

De ligging in fraaie landschappen van kust en duinen biedt de IJmond veel kansen voor recreatie en toerisme. Die liggen bij de verschillende stranden met elke een onderscheidend karakter. Maar ook in de recreatieschappen RAUM en Spaarnwoude

en op de Beverwijkse Bazaar. En jaarlijks meren er zo’n 50 cruiseschepen aan in de IJmondhaven. De IJmond is met haar brede toeristisch-recreatief aanbod voor de (cruisevaart) bezoekers aan Amsterdam een aantrekkelijke regio om te komen verkennen en daarmee een deel van de toeristische druk van Amsterdam op te vangen. De opvang van een deel van de cruisevaart uit Amsterdam zou hier bij passen.

Werken aan goede bereikbaarheid

De onderscheidende en onderling aanvullende inbreng van de verschillende deelregio’s maakt de MRA zo bijzonder. Maar alleen als al deze kwaliteiten onderling goed bereikbaar zijn functioneert de MRA als sterke metropoolregio voor haar inwoners. Voor de IJmond geldt dus dat een goede bereikbaarheid naar andere deelregio’s van cruciaal belang is om haar bijdrage te leveren aan de MRA als geheel. Daaruit vloeit onze ambitie voort: ‘vanuit elke kern in de IJmond in 30 minuten te kunnen zijn in economische centra als Amsterdam centrum, Zuid-as en Schiphol’.

Wat betreft openbaar vervoer zijn meer rechtstreekse en snelle verbindingen nodig – bijvoorbeeld met lightrail maar denk ook aan personenvervoer over water door het Noordzeekanaal – vanuit de IJmond met de rest van de MRA, met name Amsterdam (Centraal/Sloterdijk/Zuid/Zuidoost), Schiphol, Haarlem, Alkmaar en Zaanstad. Ook moeten we het netwerk robuust maken, zodat er alternatieven zijn bij stremmingen of uitval.

Met het snelfietsnetwerk in de MRA zetten we stappen, zoals nu de aanleg van de snelfietsverbinding Heemstede-Uitgeest en van Beverwijk naar de pont. Voor het goed functioneren van het netwerk is het belangrijk dat de pontverbinding over het Noordzeekanaal geoptimaliseerd wordt.

Wat betreft verbeteringen in de wegverbindingen werken we momenteel aan aanpassingen van het Rottepolderplein. De vervolgstappen uit het MIRT-Nowa zijn verbreding van de A9 tussen Rottepolderplein en Beverwijk en de verbinding tussen A9 en N208 (de ‘Velsler Verbinding’). Voor het gehele vervoersysteem van de MRA is het cruciaal dat de ‘A9-corridor’ wordt versterkt, inclusief de tunnels onder het Noordzeekanaal als bepalende schakels hierin. Zoals ook beschreven in de Omgevingsvisie van de provincie Noord-

Holland neemt het belang van deze corridor toe door ontwikkelingen als het ontlasten van de A10-West, het bouwen van 25 duizend woningen in Noord-Holland Noord en de te verwachten bedrijfsverplaatsingen vanuit Amsterdam / Havenstad naar het westen. De A9 wordt steeds meer de ‘2e ring van Amsterdam’ en gaat dienen als alternatief voor het dichtslibben van de ring A10 zodra er een deel van de circa 70.000 woningen in Havenstad dan wel andere bouwprojecten in Amsterdam-west en Zaandam zijn opgeleverd. Kortom, voor het functioneren van het vervoersysteem van de gehele MRA is het cruciaal dat de ‘A9-corridor (dus weg- en ov-verbindingen) door de IJmond verder versterkt wordt.

Versterken, verkleuren en toekomst bestendig maken bedrijventerreinen

Met Plabeka (Platform bedrijventerreinen en kantoren) werken we in de MRA aan voldoende en passende werklocaties in de metropoolregio. Op verschillende plekken in de IJmond wordt gewerkt aan het versterken, verkleuren en toekomst bestendig maken van bedrijventerreinen. Zo wordt rondom het (OV)knooppunt Station Beverwijk op het bedrijventerrein De Pijp gewerkt aan de transformatie naar één van de best bereikbare en meest duurzame werk-woongebieden in de IJmond. Het is een ingewikkeld vraagstuk gezien de aanwezigheid van een bedrijventerrein, een zeehaven, een NS-en busstation, twee snelwegen en een stadscentrum binnen een straal van een kilometer. Er zijn reeds nauwe contacten met de provincie Noord-Holland, ondersteuning in expertise andere MRA-partners is welkom.

